

“SING ’N NUWE (SUID-AFRIKA) LIED!” (Ps 98)
16 Junie 2016 tot 16 Desember 2016

’n Memorandum vir kerke

Die God van die Bybel is die God wat nuwe geleenthede skep. So leer ons Hom ken. Geloofsonderskeidend moet ons soek na die deure wat Hy oopmaak ... om besig te raak waar Hy reeds aan die werk is. Dit geld nie net vir die werk van ons kerke in hulle eie bedieninge en kringe nie, maar ook ten opsigte van God se besigwees met ons land en nasie. Ons glo immers dat Hy hiér verheerlik wil word!

In 1994 het leiers hierdie nasie gehelp om die brug oor te steek van ’n land van wanhoop en ondergang na ’n land met ’n reënboog en ’n toekoms. Die pynlike werklikheid is dat ons as die mense van die land so bly was om aan die ander kant uit te kom dat ons baie min gedoen het om die reënboog en toekoms in ’n werklikheid vir alle mense te omskep. *Ons* moet gesamentlik die verantwoordelikheid aanvaar, sonder om die vingerwys-speletjie te speel, vir waar ons nou is. Ons sien dit elke dag: mense wat met ’n diep-gewortelde pyn en wantroue loop oor ervarings van die verlede, mense uit alle segmente van die samelewing wat kwaad is en onverantwoordelik met hulle woede omgaan, mense wat werkloos en arm en honger en gebroke is, mense wat dink geweld is die manier om ’n stem te laat hoor ... en voeg hierby ons epidemiese samelewingsiektes soos rassisme, geweldadige misdaad, plaasmoorde, korrupsie, verkragting en mishandeling van vroue en kinders, xenofobie ...

Die kerk van die Here Jesus het ’n baie besondere rol gespeel om hierdie nasie vreedsaam oor die brug na ’n nuwe wêreld te lei. Dit is immers die kerk se taak om ’n instrument van versoening en heling te wees – in besonder in hierdie land waar ons as Christene glo dat God ’n baie spesifieke doel vir hierdie land en haar diversiteit van mense het. **Ons glo ons is nou weer by so ’n punt, by ’n geleentheid wat God skep en ’n deur wat Hy oopmaak.**

’n Besondere stukkie gebeure as agtergrond: Dr Pieter Bezuidenhout, ’n kapelaan in die SANW in Bloemfontein, begin in sy bediening agterkom hoe diep en seer en stukkend die gebeure van die “grensoorlog” en diensplig in die lewens van oud-soldate en soldate lê. Hy begin met ’n doktorsale studie hieroor waarin hy talle persoonlike onderhoude voer – en hoe dit hom getraumatiseer het om na die verhale van die soldate/dienspligtiges te luister. In die proses van sy studie het hy ook ’n onderhoud gevoer met dr Frank Chikane, predikant van die AGS, gemeenskapsleier en visepresident van die SARK. In hierdie gesprek het die gedagte ontstaan om mense van die “16 Junie-generasie” en die “Diensplig-generasie” bymekaar te kry en ’n moontlike proses van versoening en heling te begin. Hierdie interaksie is aan die gang gesit deur die “June 16 Foundation”, ’n veelparty-organisasie bestaande uit leiers van die jeugopstande in 1976, onder leiding van mnr Dan Montsitsi en die “SA Weermagvereniging”, ’n organisasie van weermagveterane wat die sogenaamde “Conscript Generation” verteenwoordig, onder leiding van kol (afg) Jan Malan. Vinnig het die gedagte na vore gekom: *Is 16 Junie 2016, die 40ste herdenking van 16 Junie 1976, nie die geleentheid, die oop deur wat die Here vir ons gee om iets nuut vir hierdie nasie oop te sluit nie?* In vergaderings die afgelope maande tussen die twee groepe en verteenwoordigers van die kerke het ’n stroom van planne begin vloei om vir veral die jeug iets besonder te doen.

Dit is belangrik om kennis te neem van die feit dat bogenoemde gesprekke gefasiliteer is deur die kerk van die Here Jesus Christus! Onder voorsitterskap van en met die besondere leiding deur dr Frank Chikane kon baie besondere interaksies plaasvind. Hy is bygestaan deur Rev Moss Ntsha van TEASA en dr Kobus Gerber, emeritus-Algemene Sekretaris van die NG Kerk – al drie ook lede van die SARK se Uitvoerende Komitee. Baie gou het daar konsensus ontstaan dat hierdie saak meer is as net nog iets – dit moet gebed wees in ’n diep geestelike proses. Saam met kapelane wat betrokke is, het ds Marius Cornelissen (vorige kapelaan-generaal) kom help asook me Anneke Rabe van Victorious Women in Christ met haar versoeningsnetwerk, me Suzette Pelsers van Turn2God Ministries en me Elizabeth Jordaan van Jericho Mure. Prof Piet Meiring, voormalige kommissaris van die WVK, het ook kom handgee.

’n Ander belangrike konsensus het ontstaan: **die kerke van die land** moet eienaarskap vir hierdie proses aanvaar: dit is nie die taak van die politici nie. *’n Besondere klem in hierdie verband het toenemend al hoe sterker begin groei: die “Afrikaanse” kerke (bedoelende die kerke met ’n substansiële Afrikaanse lidmaattal uit wie se geledere die grootste deel van dienspligtiges gekom het en wat die vorige bedeling op die een of ander wyse gelegitimeer het) moet ’n besondere leiersrol vervul in hierdie beplanning – in besonder mdo op dit wat vir 16 Junie 2016 en verder voorsien word.* Die positiewe gesindheid en rol van dr Isak Burger van die AGS, di Etienne Fourie en Piet Steenkamp van die NHKA, en ds Dirkie van der Spuy en dr Gustav Claassen van die NG Kerk het meegehelp om met iets na kerke te kom wat ons glo ons nasie gaan help met die oproep: **“SING ’N NUWE (SUID-AFRIKA) LIED!” (Ps 98)**

Die Nasionale Uitvoerende Komitee van die SARK het 'n volledige verslag ontvang oor al hierdie verbandhoudende prosesse en hulle seën daarvoor uitgespreek. Die NUK het met die leiers van lidkerke hieroor gekonsulteer en die kerkleiers het ook hulle seën hieroor uitgespreek en onderneem om saam te werk. Die NUK sal ook met alle kerkleiers en denominasies in hulle kontekstuele verbande kommunikeer. TEASA sal dieselfde doen mbt tot haar lidkerke.

Hierdie aksie vorm 'n inherente deel van die groot oorkoepelende proses waarmee die Suid-Afrikaanse Raad van Kerke en haar lidkerke mee op reis is: *Die Suid-Afrika waarvoor ons bid!*

Teen bovermelde agtergrond gee ons hierdie memorandum aan u denominasie deur as kerk van wie 'n groot deel van die lidmate uit die wit Afrikaanse gemeenskap kom. *Terwyl alle kerke by hierdie saak betrek word, speel u denominasies 'n besondere rol.*

Die volgende is in beplanning as deel van 'n proses vanaf 11 Junie 2016 tot 16 Desember 2016:

1. 16 JUNIE 2016

1.1 Inleidend

1.1.1 Dit is alle rolspelers se oortuiging dat 16 Junie 2016 'n geskenk en geleentheid is vir 'n nuwe reis in ons land en dat die kerke in die land die inisiatief en leiding moet neem.

1.1.2 16 Junie het enorme simboliese waarde, en die simboliese waarde moet gebruik word vir 'n helende en nie 'n verdelende dag nie.

1.1.3 Daar is ook 'n diep begrip dat daar baie emosies en sentimente tov 16 Junie is. Die droom van die kerke en die ander rolspelers moet dit deeglik in ag neem en verreken – en so ook in besonder die Soweto-gemeenskap.

1.1.4 Die herdenking van dié dag in 2016 word gesien as 'n geleentheid mdo op 'n pad vorentoe: dit is die begin van en deel van 'n proses vir nuwe lewe vir ons nasie. Wanneer gewerk word met die waardes van *belydenis, vergifnis, versoening en heling* beteken dit nie 'n meganiese proses wat alles afhandel en in kassies wegpak nie. Die hantering van die geskiedenis en pyn van mense is baie kompleks. Ons moet sag en geduldig met mekaar wees gegewe waar elkeen op sy/haar reis is.

1.1.5 16 Junie se fokus moet uiteraard op die jeug wees. Wat ookal rondom hierdie dag gebeur, moet om hulle en hulle toekoms gaan.

1.1.6 In al die beplanning word deeglik met die verskillende kollegakringe (“fraternals”) in Soweto gekonsulteer. Die geestelike leiers is die meeste op die hoogte van die mense van Soweto se gevoelens oor sake soos die. Daar sal met geen beplanning sommer ingestorm word nie.

1.2 'n Stadion-geleentheid vir Saterdag 11 Junie 2016

1.2.1 'n Sentrale stadion-geleentheid word in Soweto beplan vir Saterdag die 11de Junie. Die aanvanklike beplanning was vir die 16de Junie, maar met die moontlikheid dat politieke partye dit vir eie gewin kan kaap, is op goeie advies besluit om dit eerder die voorafgaande Saterdag te hou. Op 'n manier hou dit ook voordele in, onder andere dat dit die klimaat kan skep vir die herdenkings van die 16de.

1.2.2 Die Gauteng Raad van Kerke neem verantwoordelikheid vir die logistiek tov die stadion-geleentheid. Die **Orlando-stadion** is bespreek.

1.2.3 Vir die stadion-geleentheid is die volgende belangrike merkers: dit moet ervaringsgerig wees en mense voor God in kontak met mekaar bring: saam bid en deel; dit is interaktief en nie bloot 'n toeskouergeleentheid nie; die jeug sal die meeste van die praatwerk doen; die ideaal is dat almal met iets simbolies in hulle hand huistoe gaan; 'n mooi gedrukte program is noodsaaklik; die baie positiewe verhale van ons land moet deeglik funksioneer.

1.2.4 Van die rolspelers beplan 'n reeks aktiwiteite vir die jeug wat gebeur op pad na en voortvloei uit die stadion-geleentheid, onder andere om van die skole in Soweto op te knap: meer inligting hieroor sal mettertyd gekommunikeer word.

1.2.5 *Logistieke detail vir die dag sal binnekort gekommunikeer word.*

1.3 Die dag van 16 Junie 2016

Op die oggend van 16 Junie 2016 is daar 'n vroegoggenddiens by Regina Mundi en gaan kerkleiers deelneem aan 'n liturgiese seremonie by die Hector Petersen Monument. Dié liturgie word gedra deur verootmoediging en nuwe toewyding voor God. Dit bevat elemente van erkenning van waar ons is (pyn, wantroue, gebrokenheid, ens), verbintenis aan mekaar vir 'n nuwe toekoms en 'n toewyding om die nuwe toekoms *coram Deo* te leef. Die “Afrikaanse” kerke se leiers moet hier 'n besondere simboliese rol speel.

1.4 Sonder (Afrikaanse) witmense is die dag sinloos

1.4.1 Dit spreek vanself dat 'n aksie soos die tot niks kom indien daar nie 'n substansiële verteenwoordiging van witmense is nie!

1.4.2 Die ervaring die afgelope 22 jaar het geleer dat (Afrikaanse) witmense nie sommer feesdae bywoon nie: daar met doelgerig daarvoor beplan en gemotiveer en logistiek (in besonder vervoer) voor verskaf word. Die boodskap met die verteenwoordiging dié dag is in die hand van die denominasies en hulle gemeentes. *Die pleitroep is dat kerke ALLES sal doen om daar te wees.*

1.4.3 Die oortuiging leef baie sterk by die rolspelers wat met hierdie beplanning gemoeid is dat indien die rugbywedstryd van die Bulls in Soweto so 'n groot getuienis kon lewer, hoeveel te meer nie die saamtrek van wit en swart voor die aangesig van die Here nie!

1.5 Net in Soweto?

Logisties is dit vir die kerke net moontlik om een so 'n groot geleentheid op die dag te reël met die duidelike bedoeling dat die vrug daarvan in die maande wat kom met saamtrekke in ander sentra gedeel sal word. Dit staan kerke natuurlik vry om in ander streke saam met mekaar iets besonder in die gees van bogenoemde te reël.

1.6 Die tema

1.6.1 Soos reeds in hierdie dokument blyk, het ons gekies vir **“SING 'N NUWE (SUID-AFRIKA) LIED!”** na aanleiding van Psalm 98.

1.6.2 Kerke en hulle gemeentes word versoek om oor en vir ons land musiek te maak en te sing gegewe die geweldige getuieniskrag van musiek en sang.

1.6.3 In alle gemeenskappe in ons land is daar ryke koortradisies. Hierdie tradisies kan 'n wonderlike voertuig wees om in aanloop tot 11 en 16 Junie, en vandaar tot 16 Desember, met mekaar oor alle grense en hindernisse heen in kontak te kom, mekaar te bedien, die waardes van hierdie proses (kyk pt 1.1.4) te bevorder en die boodskap tot in elke uithoek van ons land te dra.

2. 40 DAE PELGRIMSREIS VAN GEBED

2.1 Almal betrokke in die beplanning en organisering is oortuig dat die Christene van die nasie betrokke moet raak in 'n **pelgrimsreis van gebed**.

2.2 Denominasies word versoek om 'n *Veertig dae van gebed* te reël. Dit sal gekoördineer word deur die Jericho Mure Gebedsnetwerk. Hulle het ook goedgunstiglik aangebied om die nodige materiaal te verskaf. 'n Bepaalde oplaag is reeds gratis deur CLF gedruk en kerke kan Afrikaanse kopieë afhaal by die kantore van die Algemene Sinode van die NG Kerk in Hatfield, Pretoria, asook Engelse kopieë by die kantore van die Gautengse Raad van Kerke in Khotso House, Marshallstraat, Johannesburg. Die gebedsgids in Afrikaans en Engels word ook hierby aangeheg in pdf-formaat vir plasing op tuisblaaië of vir verspreiding of vir duplisering. Dit is ook op Jericho Mure se tuisblad beskikbaar by www.jwipn.com

2.3 Die 40 dae strek vanaf **7 Mei 2016 tot 15 Junie 2016**.

2.4 *Ons gaan nie en kan nie hierdie reis aanpak as ons nie op ons knieë is nie!*

3. 16 JUNIE TOT 16 DESEMBER

3.1 Die dag van 16 Junie moet die sneller wees van 'n veel groter proses van versoening en heling vir hierdie nasie. Die oortuiging het baie gou by die *16 Junie-generasie*, die *Diensplig-generasie* en die *kerke* posgevat dat 16 Junie ons moet help na 16 Desember en met alles en alle emosies wat daarmee saamgaan.

3.2 Die reis tussen 16 Junie en 16 Desember is nog nie in detail uitgepak nie. Die volgende word oorweeg:

3.2.1 16 Desember moet 'n daadwerklike viering wees van die diversiteit waarbinne ons in hierdie land versoen is. Die uitdaging is om by mekaar se vieringe uit te kom in ons verskillende tradisies en by verskillende monumente.

3.2.2 Die SARK sal via haar lidkerke en verskillende strukture die reis tussen 11/16 Junie en 16 Desember begelei. Almal sal help om iets van die 11/16 Junie-geleentheid tot en met 16 Desember gestalte te gee.

3.2.3 'n “Spyskaart” van moontlike aksies/geleentheid tot versoening en heling sal beskikbaar gestel word om as gids te dien vir gemeenskappe se eie aktiwiteite.

3.2.4 Die vraag word gevra of Robbeneiland en Bloedrivier nie ook nuwe simboliese plekke moet word soos beoog word met die geleentheid by die Hector Petersen Monument nie? Moet kerkleiers nie ook op 16 Desember na die plekke reis en verantwoordelikheid neem vir die leiding aldaar van liturgie van versoening nie? Deelname aan dié gesprek is belangrik.

4. 'N MOONTLIKE VERSOENINGSPROSES WAT HIERDIE REIS TUSSEN 16 JUNIE EN 16 DESEMBER KAN VERGESEL

In die volgende weke sal baie hulpmiddels en wenke aan kerke deurgegee word vir oorweging op hulle reis. Die volgende is 'n beproefde weg en word graag nou reeds deurgegee vir ernstige oorweging:

1. *Vind mekaar en kom naby mekaar* deur met 'n oop en leerbare gees na mekaar te *luister*. Skep en struktureer geleenthede in gemeenskappe waar mense in veilige ruimtes bloot hulle verhale en emosies kan deel sonder bevraagtekening deur die ander.
2. *Bou vertroue* in mekaar deur *met mekaar te deel*: kuier saam, eet saam, bly saam, gaan saam weg, speel saam, werk saam.
3. *Reis saam met mekaar* deur saam met mekaar iets vir ander te doen. Wonderwerke gebeur wanneer gemeenskappe saam met mekaar uitreik na ander gemeenskappe in nood.

Hierdie proses kan deurentyd saam met enige ander prosesse waaraan aandag gegee word, gevolg word.

5. WAT NOU GEDOEN MOET WORD

- 5.1 Die denominasie aan wie hierdie memorandum gerig word, het reeds deur hulle verteenwoordiger(s) op die beplanningsgroepe hulleself tot hierdie saak en proses verbind.
- 5.2 Kerke word nou gevra om hierdie saak in hulle leierskapstrukture deur te praat en 'n wye inkoop hiertoe te kry.
- 5.3 Kerke gee toestemming dat hierdie saak in hulle amptelike kommunikasiestukke/ koerante/ nuusbriewe gekommunikeer word.
- 5.4 Kerke beplan dat die *40 dae pelgrimsreis van gebed* deel van hulle programme word.
- 5.5 Kerke help om in hulle gemeentes veterane/dienspligtiges aan te moedig om die SA Weermagvereniging te kontak aangesien hulle hulp dringend benodig word vir die programme wat beoog word met die oog op die jeug van ons land. Die besonderhede verskyn hieronder.
- 5.6 Lidmate wat onderwysers en lede van skoolbeheerliggame is, word dringend opgeroep om te help sorg dat hulle skole gemotiveer word om betrokke te raak.
- 5.7 Denominasies se gemeentes in Gauteng het 'n besondere verantwoordelikheid om hierdie saak suksesvol deur te sien: geestelike leiers en leierskapstrukture van gemeentes word versoek om in hulle eie verbande en in ekumeniese verbande hande te vat.
- 5.8 'n Verbintenis tot en deeglike beplanning vir teenwoordigheid van gemeentes in Gauteng by die Orlandostadion op 11 Junie 2016 is van die allergrootste belang. Kerklike leierskapstrukture in dié gebiede moet asseblief doelgerig leiding neem.
- 5.9 Help asseblief om opvolgkommunikasie, veral dié tov logistiek, so effektief as moontlik te versprei.

6. NAVRAE

Die volgende persone kan gekontak word tov navrae:

*Eie denominasie

*SARK: biskop Malusi Mpumlwana by malusi.mpumlwana@icloud.com en 0760417244

*Gauteng Raad van Kerke: ds Gift Moerane by gmoerane@gcc.org.za en 0848763525

*TEASA: ds Moss by ntlharo@icon.co.za en 0828098533

*Militêre Veterane: kol (afg) Jan Malan by jan@streetsafe.co.za en 0827840807

*June 16 Foundation: mnr Dan Montsitsi by danny.montsitsi@gmail.com en 0834418492

*Betrokkenheid van "Afrikaanse" kerke: dr Kobus Gerber by dr.kobus.gerber@gmail.com en 0828955680

*Veertig Dae van Gebed: me Anneke Rabe by rabe@lando.co.za en 0832975792

Opgestel deur dr Kobus Gerber op versoek van die beplanningsgroep vir die betrokkenheid van die "Afrikaanse" kerke.